

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2003-10-10

Närvarande: f.d. regeringsrådet Karl-Ingvar Rundqvist, justitierådet Nina Pripp och regeringsrådet Göran Schäder.

Enligt en lagrådsremiss den 9 oktober 2003 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Fredrik Löfstedt.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I lagrådsremissen föreslås att lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter kompletteras med en ny bestämmelse i syfte att i svensk rätt genomföra rådets direktiv 2003/48/EG av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar. Den nya bestämmelsen anger att vissa artiklar i direktivet gäller för betalningsombud och den behöriga myndigheten. I remissens motiv sägs att den valda metoden för att genomföra direktiv i och för sig kan diskuteras. Samtidigt framhålls att den korta tiden från rådets beslut om direktivet till dess att detta skall vara genomfört – den 1 januari 2004 – knappast medger någon annan metod för genomförandet. Det framhålls också att direktivets bestämmelser skall tillämpas först från och med den 1 januari 2005 eller eventuellt senare samt att regeringen avser att göra en noggrann analys av hur direkti-

vets bestämmelser bättre kan införlivas med svensk lagstiftning och därefter återkomma med förslag till de lagändringar som behövs. Med hänsyn till att osäkerhet råder om från vilken tidpunkt direktivets bestämmelser kommer att tillämpas föreslås att regeringen ges möjlighet att bestämma vid vilken tidpunkt lagändringen skall träda i kraft.

Den sålunda föreslagna regleringen får uppfattas som en rent provisorisk lösning för att uppfylla kravet i direktivets artikel 17 om att medlemsstaterna före den 1 januari 2004 skall anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet.

I den nya bestämmelsen föreskrivs helt kortfattat att artiklarna 2 – 15 i direktivet gäller för betalningsombud och den behöriga myndigheten. Någon beskrivning av artiklarnas innehåll görs inte. Beteckningarna "betalningsombud" och "den behöriga myndigheten" – som inte annars förekommer i den aktuella lagen – används oförmedlat i lagtexten utan föregående definition. För att över huvud taget få en uppfattning om innebörden av bestämmelsen förutsätts ett närmare studium av direktivet. Direktivet är fogat som bilaga till lagrådsremissen men avses inte utgöra bilaga till själva lagförslaget. Det är givetvis publicerat i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

Lagrådet ställer sig tveksamt till den valda metoden för att genomföra direktivet även om det är fråga om ett provisorium för måhända begränsad tid. Direktivet synes bättre lämpat att införliva genom transformering än genom inkorporering bl.a. med hänsyn till att regleringen – även om de skyldigheter som följer därav främst avser banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag samt skattemyndigheter – bör vara av stort intresse för enskilda personer.

Det är inte heller självklart att enbart en inkorporering i svensk rätt av direktivets bestämmelser verkligen uppfyller kravet i artikel 17 på att nödvändiga lagar och andra författningar skall ha antagits. För att man med någon grad av säkerhet skall kunna uttala sig i den frågan krävs en analys av de redan befintliga författningarna på området, som ju efter den nu aktuella lagändringens ikraftträdande kommer att fortsätta att gälla vid sidan av direktivbestämmelserna. Att en sådan analys inte har kunnat genomföras på den korta tid som stått till departementets förfogande är fullt begripligt. Den tidsram som direktivet ger medlemsländerna för genomförandet framstår för Lagrådet som helt orealistisk. Mot bakgrund av att bestämmelserna ändå inte skall tillämpas förrän allra tidigast den 1 januari 2005 förefaller tidspressen dessutom vara svårförklarlig. Lagrådet förordar att det för svensk lagstiftning sedvanliga beredningsarbetet, vilket enligt vad som upplysts under föredragningen har påbörjats, får ha sin gång innan direktivet införlivas.

Mot bakgrund av det anförda anser sig Lagrådet inte kunna tillstyrka en genomförandereglering av föreslagen utformning.

Skulle regeringen trots detta välja att gå fram med den föreslagna lagändringen vill Lagrådet påpeka att inte enbart betalningsombud och den behöriga myndigheten torde beröras. Åtminstone artikel 14, som handlar om undanröjande av dubbelbeskattning, skulle också svenska domstolar kunna komma att behöva tillämpa. Det förefaller då säkrare att, som i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga, säga att direktivets aktuella bestämmelser skall gälla som svensk lag utan att ange för vilka detta skall gälla.

En i övrigt föreslagen justering av övergångsregleringen till lagen om

självdeklarationer och kontrolluppgifter föranleder ingen erinran av Lagrådet.